

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی  
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

## برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)



مصوب چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۸

بسمه تعالی

## برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

رشته: فناوری اطلاعات سلامت

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و سومین جلسه مورخ ۸۹/۵/۱۸ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۹/۵/۱۸ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.



۴

رأی صادره در چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۵/۱۸ در مورد

## برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۵/۱۸ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی



## فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی  
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته  
رشته فناوری اطلاعات سلامت



## ۱- نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

### کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت (Health Information Technology (M.S.)

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت به مقطعی اطلاق می‌گردد که دانش آموختگان مقطع کارشناسی پس از موفقیت در آزمون ورودی مربوطه، طی آن آموزش‌های لازم را فرا می‌گیرند. دانش آموختگان این مقطع ضمن کسب دانش و مهارت‌های متنوع قادر خواهند بود بعنوان عضو تیم مراقبت بهداشتی و با هماهنگی و همکاری نزدیک با پزشکان، پرستاران، مدیران، و متخصصین تکنولوژی اطلاعات به گردآوری داده‌های مراقبت بهداشتی از منابع مختلف، کنترل کیفیت اطلاعات، تحلیل اطلاعات و اطلاع‌رسانی قانونی و اخلاقی، و طراحی نظام‌های اطلاعات مراقبت بهداشتی در راستای مراقبت بهداشتی درمانی با کیفیت بپردازند.

## ۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

در تاریخ ۶۷/۲/۱۲ نامه‌ای توسط سرپرست زیرشاخه مدارک پزشکی شورایی عالی انقلاب فرهنگی به معاونت آموزشی وقت وزارت بهداشت مبنی بر نیاز ایجاد این مقطع جهت تامین کادر هیات علمی و تدریس دروس اختصاصی ارسال و با ایجاد مقطع موافقت گردید و دستور داده شد که برنامه کارشناسی ارشد به تایید شورایی عالی برنامه ریزی رسیده و سپس یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی درخواست تاسیس این رشته را در مقطع کارشناسی ارشد بنماید که در صورت تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی دوره رسماً شروع شود. مراحل فوق توسط زیرشاخه مربوطه پیگیری گردیده و این مقطع در تاریخ ۶۹/۱۰/۲۰ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی رسید. پس از گذشت ۱۶ سال از اجرای برنامه درسی مذکور با عنایت به توسعه رشته و تاسیس مقطع دکترای تخصصی اطلاعات بهداشتی و نیز پیشرفت فناوری اطلاعات، ضرورت بازنگری رشته از حیث ساختار و محتوا؛ و همچنین تغییر عنوان آن به فناوری اطلاعات سلامت از سوی کارشناسان و اعضای هیات علمی رشته احساس گردید و این امر مهم اجرا شد.

## ۳- ارزش‌ها و باورها (Values)

مراقبت‌های بهداشتی درمانی باکیفیت، امن، کارآمد، اثربخش و در دسترس، بعنوان اصلی‌ترین حق انسان، وابسته به اطلاعات بهداشتی درمانی با کیفیت است. پیچیدگی روزافزون مراقبت‌های بهداشتی درمانی و رشد تکنولوژی‌های نوین؛ سلامت الکترونیک، پزشکی از راه دور و پرونده الکترونیک سلامت، مستلزم تربیت افرادی است که ضمن درک ارزش واقعی اطلاعات مراقبت بهداشتی، مجهز به دانش‌ها و مهارت‌های لازم جهت پذیرش نقش‌های متنوع در گردآوری و تحلیل داده‌های مراقبت بهداشتی و اطلاع‌رسانی متناسب با الزامات و استانداردهای حرفه‌ای، اخلاقی، قانونی، پزشکی و سازمانی بوده و پاسخگوی نیازهای اطلاعاتی محیط مراقبت بهداشتی مبتنی بر اطلاعات و مبتنی بر تکنولوژی امروز باشند. برنامه آموزشی این مقطع می‌بایست مهارت‌ها و دانش‌های لازم برای پذیرش این نقش‌ها را در چنین محیط متغییری فراهم نماید.

## ۴- رسالت: (Mission)

تربیت افراد خلاق، دارای روحیه همکاری و مشارکت، تفکر انتقادی و توانایی حل مسئله و مجهز به با کیفیت‌ترین دانش و مهارت‌های لازم جهت ایفای نقش‌های چند وجهی در اطلاعات مراقبت بهداشتی بیماران متناسب با استانداردها و الزامات حرفه‌ای، اخلاقی، قانونی، پزشکی و سازمانی، و گسترش تفکر رشد مستمر حرفه‌ای در محیط متغییر مراقبت بهداشتی.



## ۵- چشم انداز: (Vision)

دانش آموختگان این رشته در انواع سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی بعنوان یکی از موثق ترین و حیاتی ترین منابع سازمان در گسترش نظام های نوین اطلاعات مراقبت بهداشتی محسوب خواهند گشت.

## ۶- اهداف کلی: (Aims)

تربیت افراد با صلاحیت و متعهد در راستای:

الف) شناسایی و تامین نیازهای اطلاعاتی کاربران سطوح مختلف بهداشت و درمان در امور درمانی، آموزشی، پژوهشی.

ب) ایجاد و بکارگیری ابزارها و تکنیک های فناوری اطلاعات (گردآوری، طبقه بندی و تحلیل اطلاعات و اطلاع رسانی) در قالب هر نوع رسانه (دستی و الکترونیک)

ج) القاء تفکر مراقبت بهداشتی مبتنی بر اطلاعات در سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی

د) گسترش دانش اطلاعات مراقبت بهداشتی بر پایه پژوهش

## ۷- نقش های دانش آموختگان: (Role definition)

دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت دارای نقش های پژوهشی، آموزشی و مدیریتی خواهند بود.

۷-۱- آموزشی: تهیه بولتن های آموزشی، کارگاه های آموزشی، تدریس

۷-۲- پژوهشی: تحلیل نیازهای اطلاعاتی، گردآوری، طبقه بندی و تحلیل اطلاعات و اطلاع رسانی، همکاری در پروژه های سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی

۷-۳- مدیریتی: مدیریت بخش مدارک پزشکی، تدوین خط مشی ها، استراتژی ها و برنامه های مربوط به اطلاعات مراقبت بهداشتی

## ۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task analysis)

### ۸-۱) آموزشی

الف) آموزش کارکنان بخش مدارک پزشکی در سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی

ب) آموزش سایر مسئولین یا کارکنان سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی درخصوص برنامه ها و

اهداف مدیریت اطلاعات سازمان

ج) تدریس در گروه های آموزشی مدارک پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی کشور بر حسب نیاز

### ۸-۲) پژوهشی

الف) تحلیل نیازهای اطلاعاتی کاربران

ب) گردآوری، طبقه بندی و تحلیل اطلاعات بالینی، مدیریتی و مالی سازمان های مراقبت بهداشتی

درمانی و اطلاع رسانی قانونی و اخلاقی



ج) همکاری در پروژه های راه اندازی سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی در سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی

### ۸-۳) مدیریتی

- الف) مدیریت بخش فناوری اطلاعات بیمارستان های کشور
- ب) تدوین و هدایت خط مشی های مربوط به فعالیت های اطلاعاتی سازمان مراقبت بهداشتی درمانی مربوطه با همکاری سایر متخصصین
- ج) ارزیابی برنامه های مدیریت اطلاعات در راستای اهداف سازمان مراقبت بهداشتی درمانی
- د) مشاوره فعالیت های اطلاعاتی سایر بخش های سازمان مراقبت بهداشتی درمانی
- ه) تهیه راهنماها و استانداردهای لازم جهت تولید، گردآوری، ذخیره سازی، نگهداری اطلاعات، کیفیت اطلاعات، مدت زمان نگهداری و امحاء اطلاعات با توجه به قوانین موجود و با همکاری سایر متخصصین.

### ۹- استراتژی های اجرایی برنامه آموزش (استراتژیهای کلی آموزش)

استراتژی اجرایی این برنامه دانشجو محور و استاد محور است و در آن موارد زیر مد نظر اساتید خواهد بود:

- الف) آموزش مبتنی بر نیاز سازمان های مراقبت بهداشتی درمانی
- ب) آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای
- ج) مشارکت دانشجویان در طرح های پژوهشی و برنامه های درسی
- د) توجه به پیشرفت های علمی جدید
- ه) توجه به ماهیت بین رشته ای و تاکید بر مهارت های ارتباطی

### ★ ۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو

- از طریق آزمون ورودی، طبق شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.
  - مدرک کارشناسی مورد پذیرش شامل:
- کلیه فارغ التحصیلان مقاطع کارشناسی رشته های علوم پزشکی مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.



مواد امتحانی و ضرایب آن :

ضرایب	مواد امتحانی
۳	فناوری اطلاعات سلامت
۳	بیماری شناسی و طبقه‌بندی بیماریها
۳	سیستمهای اطلاعات بهداشتی و مدیریت آنها
۲	زبان عمومی
۱۱	جمع

★ جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه نمایید.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

ندارد

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور:

Health information Technology

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته :

بر اساس شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر (مانند بورسیه)

ندارد





## فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی  
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته  
رشته فناوری اطلاعات سلامت



مشخصات دوره:

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

Health Information Technology (M.S.)

طول دوره و ساختار آن:

براساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مصوب شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

تعداد کل واحدهای درسی

تعداد واحد	نوع واحد
۲۰	واحدهای اختصاصی اجباری (Core)
۶	واحدهای اختصاصی اختیاری (Non core)
۶	واحدهای پایان نامه
۳۲	جمع

علاوه بر واحدهای درسی فوق دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاهها تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.



جدول الف- دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

ردیف	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۰۱	ریاضی	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۲	پرونده الکترونیک سلامت	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	۰۹
۰۳	فناوری اطلاعات سلامت	۲	۱	۳	۲۴	۲۴	۶۸	-
۰۴	سیستم‌های طبقه‌بندی تخصصی و نامگذاری بین‌المللی	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۵۱	-
۰۵	ساختمان داده‌ها و برنامه‌نویسی کامپیوتر	۲	۲	۴	۲۴	۶۸	۱۰۲	-
۰۶	مدیریت اطلاعات سلامت (۱)	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۷	مدیریت اطلاعات سلامت (۲)	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	۰۶
۰۸	شبکه کامپیوتر و امنیت سیستم‌ها	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۵۱	-
۰۹	کیفیت داده‌ها و سیستم اطلاعات سلامت	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	۰۷
۱۰	سیستم‌های اطلاعات بهداشتی و درمانی	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	۰۳
۱۱	سیستم‌های اطلاع رسانی پزشکی	۰/۵	۰/۵	۱	۹	۱۷	۲۶	-
	جمع کل	۱۹/۵	۵/۵	۲۵	-	-	-	-

- دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.



جدول ب- دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

کد درس	نام درس	تعداد ساعات تدریس			تعداد واحد تدریس			پیش‌نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱۲	آمار حیاتی پیشرفته	۱۷	۲۴	۵۱	۱	۱	۲	-
۱۳	روش تحقیق در علوم بهداشتی	۳۴	---	۳۴	۲	-	۲	-
۱۴	سیستم های طبقه‌بندی و نام گذاری اطلاعات در نظام سلامت	۵۱	---	۵۱	۳	-	۳	-
۱۵	مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی	۵۱	---	۵۱	۳	-	۳	-
۱۶	مدیریت سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی	۳۴	---	۳۴	۲	-	۲	-
۱۷	ارزیابی سیستم های بهداشتی درمانی	۳۴	---	۳۴	۲	-	۲	-
۱۸	کاربرد فناوری اطلاعات در سلامت	۳۴	---	۳۴	۲	-	۲	-
۱۹	فناوری ارتباطات بهداشتی	۱۷	۲۴	۵۱	۱	۱	۲	-
۲۰	سمینار تحقیق	۱۷	۳۴	۵۱	۱	۱	۲	۱۳
۲۱	پایان نامه	-	-	-	-	-	۶	-
	جمع کل	-	-	-	۱۷	۳	۲۶	-



جدول ج - دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فناوری اطلاعات سلامت

ردیف	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			نام درسی	گام درسی
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۴	-	۳۴	۲	-	۲	مدیریت و برنامه ریزی آموزشی	۲۲
-	۵۱	۳۴	۱۷	۲	۱	۱	استفاده از کامپیوتر در آنالیز داده ها	۲۳
-	۳۴	-	۳۴	۲	-	۲	تئوریهای مدیریت	۲۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	-	۲	زبان انگلیسی پیشرفته	۲۵
-	۳۴	-	۳۴	۲	-	۲	اقتصاد بهداشت	۲۶
۱۸	۳۴	-	۳۴	۲	-	۲	انفورماتیک پزشکی	۲۷
-	۲۲۱	۳۴	۱۸۷	۱۲	۱	۱۱	جمع	

- دانشجو می‌بایست ۶ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان‌نامه مورد نظر، با موافقت استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

